

(/)

🏠 (/)

> USA - Nord- og Sydamerika (<http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/usa-nord-og-sydamerika>)

> Bøger (<http://www.historie-online.dk/boger>)

> Anmeldelser (<http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5>) > Landet under landet

← [Forrige artikel \(http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/usa-nord-og-sydamerika/helvede-og-andre-destinationer\)](http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/usa-nord-og-sydamerika/helvede-og-andre-destinationer)

Landet under landet

Kategori: *Anmeldelser*

Visninger: 1197

Del artikel: **f** ([https://www.facebook.com/sharer/sharer.php?u=http://www.historie-](https://www.facebook.com/sharer/sharer.php?u=http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/usa-nord-og-sydamerika/landet-under-landet)

[online.dk/boger/anmeldelser-5-5/usa-nord-og-sydamerika/landet-under-landet](http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/usa-nord-og-sydamerika/landet-under-landet))

(<https://twitter.com/home?status=>, Aktiviteten kan ses på [\[online.dk/boger/anmeldelser-5-5/usa-nord-og-sydamerika/landet-under-landet\]\(http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/usa-nord-og-sydamerika/landet-under-landet\)\) **in**](http://www.historie-</p></div><div data-bbox=)

([\[online.dk/boger/anmeldelser-5-5/usa-nord-og-sydamerika/landet-under-landet&title=\]\(http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/usa-nord-og-sydamerika/landet-under-landet&title=\)\)](http://www.linkedin.com/shareArticle?mini=true&url=http://www.historie-</p></div><div data-bbox=)

Jesper Nielsen

Landet under landet - Rejser i det gamle Mexicos historie

Gyldendal. 245 sider, ill. 299,95 kr.

Af Anders Ellegaard

Et gammelt mundheld siger, at klog mand er værd at gæste. Forfatteren til denne bog er en klog mand, så første del af mundheldet er i hvert fald opfyldt. Og efter endt læsning af bogen: også anden del.

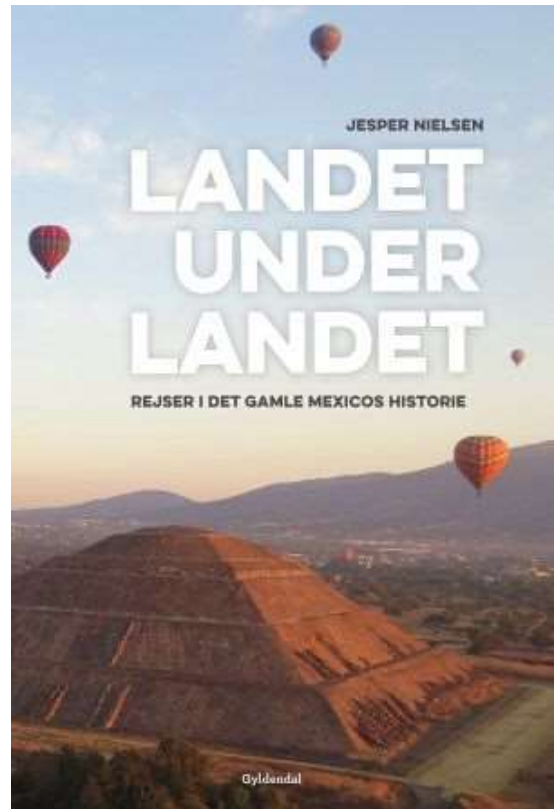
Jesper Nielsen er Ph.D. og lektor ved KU's institut for indianske sprog og kulturer. Studiet omfatter flere forskellige discipliner; blandt andet arkæologi og gamle indianske sprog. Herudover er forfatteren tilknyttet UNAM universitetet i Mexico City som epigraf, hvilket her nok skal forstås som tyder og fortolker af gamle vægmalerier.

Læseren skal være forberedt på, at det både er en faghistorisk beskrivelse af tidlige indianske kulturer – byer, tempelbyggerier, vægmalerier - og en "jeg-bog," som beskriver forfatterens personlige oplevelser på rejser i mesoamerika, som omfatter de centrale og sydlige dele af Mexico samt Guatemala, Belize og de vestlige dele af Honduras og El Salvador.

Tidshorizonten er ca. 3000 år, hvor forskellige kulturer med tiden opstod, blomstrede og gik mere eller mindre i forfald. Bogen indledes med en introduktion til det oprindelige område, hvor landbrug var grundlaget for udviklingen. Og selv om der dyrkedes og dyrkes mange forskellige grøntsager og frugter, er det majs, som er den allervigtigste afgrøde. - Det mexicanske køkken, som ikke er Tex-mex, beskrives, og det er efter anmelderens erfaring med både restauranter og private husholdninger fremragende. Basis for dyrkning af de mange afgrøder er regn og tørke. Disse to elementer er afgørende for succes, og de er derfor også mål for dyrkelse af guder. Regn og tørke sammenlignes med liv og død. Den oprindelige befolkning var animister; alt i landskabet var levende. Og det tror mexicanerne måske stadigvæk, selv om de ofte er mere katolske end paven. To vigtige mineraler eller stenarter var jade og obsidian, som begge blev brugt til fremstilling af smykker, masker, knive med mere. Bjerge og vulkaner var adgang til kontakt med guderne, medens huler var adgang til underverdenen. Forfatteren har sat scenen og kimen til Mesoamerika.

De næste kapitler beskriver forskellige bystater, tempelpyramider, andre bygninger, udsmykninger, befolkning, krige og meget mere. Det vil føre alt for vidt at begynde at beskrive dem i alle deres forskelligheder. Overskrifter må være tilstrækkelige appetitvækkere: Flodlandets herskere: Olmekerne i La Venta, ca. 1200-600 f.v.t. - Nærmere himlen: Zapotekernes Monte Alban, ca. 500 f.v.t.-800 e.v.t. - Billedernes by: Teotihuacan, ca. 0-550 e.v.t. (Teotihuacanere) - Et dynasti i sten: Palenque, ca. 400-800. (Mayaer) – Blod og vand: Vægmalerierne i Cacaxtla, ca. 600-950. (Mayaer?). - Byen under byen: Tenochtitlan, ca. 1300-1519. (Aztekere).

Kapitel 8 har overskriften: Oliventræet i Tarecuato: Den spanske erobring 1517-1600. - I tider, hvor undskyldninger hænger løst på træerne, når fortiden bedømmes med nutidens moral, er det svært ikke at ryste på hovedet over spaniernes fremfærd under erobringen. Det skal dog siges, at nogle af de citerede kilder fra dengang er fulde af forundring over de oprindelige indbyggeres samfund. Tenochtitlan beskrives af en conquistador som et drømmesyn med tårnhøje templer. I 1519 var der ca. 150.000 indbyggere i byen. I København var der samtidig ca. 5.000, og Sevilla var en landsby. Tænk på den infrastruktur som var nødvendig for at forsyne indbyggerne med mad, vand, brænde, fjernelse af affald osv. osv. Og tænk på, at der ikke var heste til at bære tingene. Alt blev båret på bærestativer af mennesker.

Det skal nævnes, at to danskere og deres historie er omtalt i bogen. Levemanden, som blev arkæolog, Frans Blom, og den danske franciskanermunk Broder Jakob den Danske, som flygtede til Spanien og Mexico efter Reformationen i Danmark.

Mange tegn viser, at mexicanerne tager Mesoamerika og de gamle dyder op igen. Gamle skikke tages op, nyfortolkes og videreudvikles dels i det moderne Mexico i byerne dels på landet og i skovene, hvor kontinuiteten er ubrudt.

I epilogen "Sjæle med vinger" beskriver forfatteren monarksommerfuglene, som migrerer fra fyrretræsskove i Mexico til USA og Canada. Op til 4.000 km. Det anslås, at op til 380 millioner sommerfugle samler sig og overvintrer 12 steder i Mexico. Områdets indianere mente, at de mange flagerende sommerfugle var de afdødes sjæle, som var vendt hjem og svævede om i millontal i det varme sollys. Umulige at skelne fra hinanden.

Bogen slutter med en liste over udvalgt litteratur og forslag til videre læsning; kapitel for kapitel.

Efter endt læsning kan anmelderen konstatere, at det er en ganske herlig bog og rejsefører, som kan læses med stort udbytte efter at have rejst i Mexico eller før en rejse til andet end Mexico City.

[Historie-online.dk, den 17. februar 2021]

← **Forrige artikel** (<http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/usa-nord-og-sydamerika/helve-de-og-andre-destinationer>)

SE RELATEREDE ARTIKLER

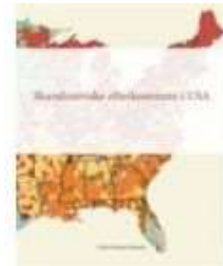
**HELVE OG ANDRE
DESTINATIONER**

(<http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/usa-nord-og-sydamerika/helve-de-og-andre-destinationer>)

DEMOKRATI I AMERIKA

(<http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/usa-nord-og-sydamerika/demokrati-i-amerika>)

**SKANDINAVISKE
EFTERKOMMERE I USA**

(<http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/usa-nord-og-sydamerika/skandinaviske-efterkommere-i-usa>)
